

Stanisława Niedziela

Propagatorka kamishibai

Jak wykorzystać „Bajkę o Wiśle” w pracy z uczniami w klasach III – V - scenariusz do kamishibai

Cele: Przybliżenie uczniom cech bajki jako gatunku literackiego oraz papierowego teatru. Budzenie zainteresowania „małą ojczyzną” poprzez ukazanie dziejów Królowej Rzek. Zaznajomienie z przyrodniczymi i ekologicznymi zagadnieniami w dorzeczu Wisły. Przypomnienie niektórych wierszy i piosenek związanych z Wisłą.

Odbiorcy: uczniowie klas III-IV

Metody: Pogadanka, pokaz , opowiadanie.

Pomoce: Magiczny kuferek do prezentacji, zestaw ilustracji „Bajka o Wiśle” Wydawnictwa Tibum, mapa dorzecza Wisły z najważniejszymi miastami, mapa ujścia Wisły do Bałtyku, wyjaśnienia nazw.

1. Powitanie uczniów – wspólny śpiew „Płynie Wisła, płynie”
2. Krótka historia Kamishibai.
3. Nawiązanie do Roku Wisły .
4. Prezentacja Bajki o Wiśle połączona z rozmową z uczniami i wyjaśnianiem niektórych terminów z wykorzystaniem mapy dorzecza Wisły.
5. Sporządzenie słowniczka ważniejszych nazw i terminów związanych z bajką.

Po przywitaniu się z uczniami inicjujemy wspólny śpiew „Płynie Wisła...” lub innej znanej dzieciom piosenki o Wiśle, informując słuchaczy , że za chwilę dowiedzą się dlaczego taką piosenką rozpoczynamy spotkanie. Przechodzimy do wyjaśnienia nazwy spotkania.

Rok 2017, który niebawem się skończy był Rokiem Wisły- naszej Królowej Rzek. Przez cały dotychczasowy okres organizowane były liczne spotkania, prelekcje, konkursy, spływy kajakowe, a nawet Wielki Test o Wiśle przeprowadzony w TVP. Również Wydawnictwo Tibum włączyło się w te obchody wydając kamishibai „Bajka o Wiśle”, która może być wielokrotnie wykorzystane na zajęciach z uczniami klas III-V.

„**Kamishibai**– to teatrzyk obrazkowy. Inaczej mówiąc jest to opowiadanie do dużych ilustracji, albo sztuka opowiadania historii za pomocą obrazków wykonanych na specjalnych kartonowych planszach o wymiarach 37 x27,5 cm . Ilustracje wsuwane są do małego drewnianego parawanu zwanego **butai**. Ten „papierowy teatr” wywodzi się z Japonii, gdzie już w XII wieku był wykorzystywany jako przedstawienia dla osób nie umiejących pisać ani czytać. Za pośrednictwem kamishibai uczono ich jak mają postępować. W późniejszym czasie papierowy teatr zaczęto wykorzystywać do pracy z dziećmi. Opowiadający jeździł na rowerze

, zapraszał chętnych, a dzieciom sprzedawał cukierki . Im więcej dziecko kupiło cukierków, tym lepsze miało miejsce jako widz. Także szkoły i przedszkola zaczęły masowo wykorzystywać kamishibai do celów edukacyjnych i wychowawczych. Era telewizji i komputerów częściowo zmniejszyła popularność papierowego teatru. Obecnie znów jest bardzo popularny nie tylko w Japonii, ale także w krajach europejskich. Do Polski pierwsze informacje o kamishibai dotarły w połowie lat 90-tych minionego wieku za pośrednictwem prof. Joanny Papuzińskiej. Obecnie rozpowszechnia go Wydawnictwo Tibum, które oprócz magicznego kuferka wydaje systematycznie zestawy ilustracji. Najnowsza publikacja to „*Bajka o Wiśle*”, która będzie prezentowana.

Prezentujemy kamishibai „Bajka o Wiśle”.

Snując opowieść o Wiśle od jej źródeł aż do ujścia , prezentując kolejne ilustracje , włączamy uczniów do aktywnego uczestnictwa poprzez zaznaczanie lub pokazywanie na mapie dorzecza miejsc o których opowiadają ilustracje. Zwracamy uwagę na faunę w dorzeczu, niektóre problemy ekologiczne (zanieczyszczenie na Śląsku). Wymieniamy jakie zwierzęta i ptaki zamieszkują dorzecze na poszczególnych odcinkach rzeki. Przypominamy charakterystyczne symbole, legendy związane m.in. z Krakowem, Warszawą, Toruniem i Bydgoszczą. Uczniowie mogą zapisywać na tablicy niezrozumiałe terminy i w ten sposób opracować krótki słowniczek do poszczególnych ilustracji.

Na zakończenie spotkania uczniowie mogą pokazać na mapie ważniejsze miasta przez które przepływa Wisła: Skoczów, Oświęcim, Kraków, Tarnobrzeg, Sandomierz, Puławy, Warszawa, Płock, Włocławek, Toruń, Bydgoszcz, Grudziądz, Malbork, Tczew, Gdańsk.

Uwagi końcowe:

Słowniczek opracowano w oparciu o Wikipedię, Słownik Języka Polskiego, Encyklopedię PWN i encyklopedię WIEM.

Jako uzupełnienie można wydrukować mapę dorzecza Wisły i Żuław Wiślanych.